

Желите ли да постанете милијардер?

Пише: Страхиња Богдановић
уторак, 01 септембар 2009 23:14

Стручњаци Светске банке израчунали су да се на српском црном – дакле, нелегалном – тржишту годишње "окрене" око 12 милијарди евра. Из чега произилази да је наша држава због тога ускраћена за четири милијарде евра сваке године. На основу неплаћеног пореза и других дажбина. [\[1\]](#)

Колико је то четири милијарде долара?

Много. Превише, ако је реч о изгубљеним парама. Када се тај број подели са бројем становника у Србији (око осам милиона), долазимо до податка да је сваки српски држављанин годишње закинут за 500 евра. Али, реална вредност тих пара много је страшнија од ове популистичке комбинаторике. Која је, да се не лажемо, и сама по себи забрињавајућа. Јер, замислите шта би све држава могла да поправи, покрене или купи за четири милијарде евра годишње! Какво бисмо здравство и просвету могли да имамо када би црнотржишне милијарде биле употребљене у те сврхе.

Добро, ни у једној земљи на свету црно тржиште није потпуно сузбијено. Зато је неозбиљно рачунати шта би Србија могла да уради са ових четири милијарде које украде сама себи, пошто су идеални услови – у којима су све четири милијарде враћене у легалне економске токове – неоствариви. Ипак, могуће је израчунати реалан губитак. Светска банка, наиме, тврди да је црно тржиште у Србији двоструко заступљеније него што износи планетарни просек. Код нас илегално пословање гута 33,3 одсто укупног тржишта, док је светски просек око 15 одсто. Дакле, да би се нашла на светском просеку, Србија би требало да сузбије половину црног тржишта. Тачније, да у државне џепове унесе две милијарде долара годишње!

Са толиким парама, нико се не би смејао сада већ чувеним прогнозама Млађана Динкића како ће нас светска економска криза заобићи. Јер, да ова држава сваке године има две милијарде евра више него што има, криза би нас заиста заобишла.

Можда је претерана и рачуница која доводи до две милијарде мањка. Јер, када би држава почела одлучан обрачун са илегалним пословањем, било би ту трајних губитака. Било би послова који би се, када би их држава протерала са црног тржишта, једноставно угасили, пошто су неодрживи у легалним токовима. Али, чак и када све то узмемо у обзир, сигурно би држава Србија, када би сузбила црно тржиште на просечну меру, имала милијарду евра више него данас. Сваке године.

Захваљујући овој рачуници Светске банке, имамо ретку прилику да наслутимо колико нас кошта општенационална толеранција према корупцији и криминалу у нашим редовима. Између милијарду и две милијарде евра годишње. Па пута девет година, колико траје заблуда. Добијате суму између девет и 18 милијарди евра годишње.

Да су се власти – Ђинђићева, Коштуничина, Тадићева – од петог октобра наовамо бориле са црном економијом (и свеprisутном корупцијом која је генерише), уместо што су трошиле немерљиве количине народне енергије, народних живаца и народних пара на међусобне свађе, и различите кампање "приближавања Европској унији" и „изградње европског система вредности", данас бисмо били држава која има асфалтиране путеве, железницу у исправном стању, прописно плаћене лекаре и учитеље, развијен домаћи банкарски систем... Да смо ми гласачи, од петог октобра наовамо, од наших властодржаца захтевали сузбијање корупције и сиве економије, а не „бели шенген“, данас бисмо можда имали пара да тај бели шенген и искористимо, тј. да отпутујемо негде.

У том случају, пројекат "Србија" вероватно би био исплатив. Самоодржив. Способан да опстане на тржишту, па можда чак и да се шири и напредује. Али, то није био случај са Србијом и Србима. У "квизу" у којем учествују државе и народи, ми смо на основно питање – "Желите ли да постанете милијардери?" – одговорили да не желимо. Не питајте ме зашто.

Желите ли да постанете милијардер?

Пише: Страхиња Богдановић
уторак, 01 септембар 2009 23:14

[1] <http://www.blic.rs/temadana.php?id=108537>